

Bezzeg az én időmben

Megint egy vígjáték, amitől szomorúbbak letünk! Gyurkovics Tibor tipikus pesti családjának minden tagja olyan, mintha valamelyik vicclapból vágták volna ki. És mintha elfelejtették volna az illusztrációk alá a vicceket odairni.

Régi igazság, hogy a karikatúrának akkor örülünk, ha az elrajzolt figurában az igazi arc legjellemzőbb vonásaira ismerünk. A karikatúra soha sem hízeleg, nem érzeleg, hidegen, kíméletlenül és csúfondárosan kritizál. No de a karikatúrákat karikézni, mintahogyan azt Gyurkovics tévéjátéka teszi, eleve kudarcra ítélt vállalkozás.

Bezzeg az én időmben! — mondja a cím és szövegeli szüntelenül a nagypapa (Feleki Kamill), népes családját és a nézőt agyonuntatva, miközben félig hunyt szemmel, ravaszkság mosollyal az emlékeibe merül. De az emlékek — a beúszó dokumentum-kockák — elámulják, hogy a múltban is minden másképpen volt. Kemény munka helyett orfeumi mulatozások, puritán erkölcsök helyett álszenteskedő félrelépések, politikai szilárdság helyett gyáva, elvtelen meghunyászkodás, igazi háborús veszély helyett... talán egy igazi futballmérkőzés. Bizony szívesen menekülnénk mi is a nagypapával együtt ebből a hazug filmbéli

mából, abba az igazi dokumentum-múltba. Am minduntalan visszaráncigálnak bennünket a sematikus, unalmas jelenbe, ahol nem történik semmi érdekes. Mert semmi sem igaz ebből a filmből.

A tévéjáték késő esti órában történő bemutatása azt sugallja, mintha itt valami merész kísérletről, a hagyományos filmvígjátéknak valamiféle abszurdoid megújulásáról lenne szó. Ez téves elképzelés. Ebben a fejetetejére állított realitásában nincs egy szemernyi irrealitás — csupán banalitás.

Amolyan hangos, kelekötya, olaszos család ez, kissé magyarítva és melankolikusra hangolva. Mindenki mondja a magáét, mindenki éli a maga külön életét, kényelmetlenül együvé zárva a kényelmes pesti összkomfortba. A nagypapa okvetetlenkedik, a mama hősiesen küzd a konyhával és a gyerekeivel, a fiú és a lány fütyül az egészre és torkig van a gügye felnöttekkel. A család vendégeket vár vidékről: a fiú szerelmét és annak

hozzátartozóit. Az izgalom okai: a szülők a fiatalok balatoni vikendjének „következményeitől” tartanak és félnek, hogy a vidéki „puritánok” botrányt kavarnak. Megérkezik a tévész család: a sebzett nagybácsi, a riadt mama, és a szende szűznek maszkírozott ártatlan székeség. A hangulat dermedt. Csak a nagypapa aranyos kedélyessége menti meg a helyzetet, meg a tévén közvetített vidéki futballmérkőzés. Felvillan az utolsó poén: a nagypapa titokban átadja a szende, vidéki kislánynak a vikendház kulcsát. Hogy miért? Csak.

Egy „abszurd” játékban minden homályos és minden lehetséges. A baj csak az, hogy ez esetben az abszurditást nem a tévéjáték szolgáltatja. A rejtély, amit a néző szeretne megfejteni inkább az: hogyan lehetséges ilyen kiváló szereplőgárdával (Feleki Kamill, Máthé Erzs, Tomanek Nándor, Hacsér Józsa, Mádi Szabó Gábor), a fiatalokat rátermetten alakító főiskolai hallgatókkal, a máskor oly biztos kezű és jó ízlésű rendezővel (Marton László) a képessége javát adó operatőrrel (Kocsis Sándor) — a szellemes és jótollú szerző közreműködéséről nem is szólva — ennyire vértelen, humortalan, lehangoló tévé-vidámságot összehozni?

MÁGORI ERZSÉBET